

Kunnen we alle koren laten zingen voor vrede?

Willem de Haan geïnterviewd voor de Volkskrant

Blees heeft een idee, 12: *Kunnen we alle koren laten zingen voor vrede?*

GB Ik voel me zo moedeloos door al het nieuws over oorlogen, en over protesten voor of tegen een partij in een oorlog. Ik zou me willen uitspreken voor vrede en tegen geweld, samen met anderen. Laatst hoorde ik dat meer dan een miljoen mensen in Nederland zingen in een koor. Ik dacht: wat als we al die koorzangers zouden uitnodigen om samen te zingen voor vrede? Wat denk jij, Willem, als oude rot in het vredesactivisme?

WH Ik zing toevallig zelf in een koor. Een paar jaar geleden organiseerden we een vredesconcert rondom de oorlog in Oekraïne. We zouden Oekraïense en Russische liederen zingen. Maar een aantal koorleden zei: 'Wij gaan niet zingen in de taal van de agressor.' Zeer teleurstellend, alsof het Russische volk iets aan die oorlog kon doen. Zo zie je hoe moeilijk uitvoerbaar zo iets is. En lang niet alle koorzangers zijn geëngageerd.

GB Maar zou je het wel een goed idee vinden om koren uit te nodigen voor een vredesmanifestatie?

Gerda Blees zit vol goede ideeën. Elke week belt ze iemand met verstand van zaken op om een van haar ideeën voor te leggen. Deze week: Willem de Haan, redacteur van VredesMagazine en lid van vredesbeweging Pais.

WH Zingen is altijd deel geweest van de vredesbeweging, met liederen als *I Didn't Raise My Boy to Be a Soldier*. Ik zou zelf graag de vroegere 'Paasmarsen voor vrede' nieuw leven inblazen. Daar mag ook gezongen worden. Je ziet trouwens dat er nu allerlei clubjes de straat op gaan voor vrede, maar die vertegenwoordigen niet het geluid van de oude vredesbeweging. Bijna iedereen

is tegenwoordig pro-wapens.

GB 'Voor vrede' kan van alles betekenen?

WH Inderdaad. Iedereen heeft wel een soort verlangen naar vrede, maar zo simpel werkt de wereld niet. Als je gaat demonstreren moet je een politieke inzet hebben. Voor ons is dat aandringen op diplomatie en de-escalatie, en verzet tegen wapens en militarisering.

GB Dus dan zou je ook zingen tegen militaire steun aan Oekraïne?

WH Zo hard wil ik het niet zeggen, je wilt die arme Oekraïners niet in de steek laten. Maar ook in deze oorlog geloven wij niet in geweld als oplossing. Diplomatie, conflictanalyse en compromissen zouden de inzet moeten zijn. En als je toch geweld moet gebruiken, zoals in de Tweede Wereldoorlog, dan zou je na een overwinning niet juichend door de straten moeten lopen, maar met gebogen hoofd, omdat het niet gelukt is het conflict zonder geweld op te lossen.

Gerda Blees